мики путем сокращения участия государства в перераспределении финансовых потоков; выход на внутреннюю сбалансированность экономики за счет приведения темпов роста заработной платы в соответствие с темпами роста производительности труда; достижение внешнего баланса экономики путем переориентации потоков продукции отечественных производителей с обеспечения внутреннего спроса на экспорт, акцент на максимальном удовлетворении внешнего спроса.

Таким образом, экономическое развитие — главная проблема, стоящая перед всеми странами, в том числе и перед Республикой Беларусь. В связи с тем, что в последние годы экономическое развитие достигалось в основном посредством экстенсивных факторов, на сегодняшний день наблюдается структурный кризис экономики. Вместе с тем мы можем говорить о том, что экономическое развитие будет иметь смысл тогда, когда оно усилит свою направленность на максимальное удовлетворение потребностей населения.

Литература

1. Экономическая теория: учебник / А. В. Бондарь, В. А. Воробьев, А. М. Филипцов [и др.] ; под ред. А. В. Бондаря, В. А. Воробьева. — Минск : БГЭУ, 2016. — 150 с.

В.В. Мацкевіч
БДЭУ (Мінск)
Навуковы кіраўнік ***І.І. Сацукевіч***

МЕМАРЫЯЛІЗАЦЫЯ ПАЎСТАННЯ 1863–1864 гг.

Паўстанне 1863–1864 гг. — адна з важнейшых вех беларускай гісторыі. У ім праявіліся мужнасць і рашучасць беларусаў у змаганні за лепшую долю. Нягледзячы на тое, што паўстанне было задушана ўсяго за некалькі месяцаў, яно мела вялікае значэнне для беларускага нацыянальнага руху, штуршком да усведамлення беларусаў асобнай нацыяй. Але як шмат мы ведаем пра гэтае паўстанне? Чаму ўспамінаючы галоўнага яго героя, мы нічога не можам сказаць аб іншых удзельніках? Безумоўна, Кастусь Каліноўскі, адзін з выдатнейшых сыноў Беларусі, заслугоўвае пашаны. Але чамусьці пры гэтым мы несправядліва забываем іншых удзельнікаў і кіраўнікоў. А між тым у 2016 г. споўнілася 190 гадоў з дня нараджэння Зыгмунта Серакоўскага, 180 гадоў — з дня нараджэння Віктара Каліноўскага, брата Кастуся, 185 гадоў з дня нараджэння Зыгмунта Чаховіча. Таксама у снежні 180 гадоў споўнілася с дня нараджэння Валерыя Урублеўскага. Гэтыя і іншыя асобы, імены якіх большасць беларусаў у лепшым выпадку чула раз ці два, таксама заслугоўваюць, каб іх ведалі і памяталі.

Мэта работы — даследаваць, у якіх формах праяўляецца мемарыялізацыя паўстання 1863–1864 гг.

Задачы:

• вызначыць даты і месцы асноўных падзей паўстання на тэрыторыі Беларусі;

• даследаваць, дзе былі усталяваны помнікі падзеям паўстання;

• вызначыць імёны удзельнікаў і падзеі паўстання, якія павінны быць мемарыялізаваны.

Падчас працы было даследавана, у якіх формах праяўляецца мемарыялізацыя паўстання 1863–1864 гг. Менавіта: вызначаны даты і месцы асноўных падзей паўстання на тэрыторыі Беларусі, даследавана, дзе былі усталяваны помнікі падзеям паўстання, вызначаны імёны удзельнікаў і падзеі паўстання, якія павінны быць мемарыялізаваны.

За адносна кароткі прамежак часу — сакавік-верасень 1863 г. — на тэрыторыі Беларусі адбылося больш за сотню сутычак паўстанцаў с царскімі войскам. З іх некалькі дзясяткаў даволі буйных. На захадзе (Гродзенская, частка Мінскай губерніі) паўстанне атрымала найбольшае распаўсюджанне. Ва ўсходняй частцы цяперашняй Беларусі галоўнай перамогай паўстанцаў лічыцца захоп горада Горкі студэнтамі земляробчага інстытута.

У Беларусі ў цяперашні час існуе больш за 60 аб'ектаў, прысвечаных падзеям паўстання. Ушанаванне памяці адбываецца несістэматычна, эпізадычна. Умоўна «хвалі» ўшанавання памяці герояў паўстання можна суаднесці з юбілейнымі датамі (1958, 1963, 1988, 2013). Ушанаванне памяці удзельнікаў адбываецца не толькі шляхам усталявання помнікаў, імёнамі паўстанцаў названы вуліцы беларускіх гарадоў.

Нягледзячы на праведзеныя мерапрыемствы па ўшанаванню, многія імёны і падзеі былі незаслужана забытыя. Сярод іншых, красавіцкія падзеі ў Горках, пра якія цяпер ў горадзе нічога не нагадвае.

Ушанаванне памяці героў паўстання неабходна для папулярызацыі ведаў пра гістарычныя падзеі, якія адбываліся на Беларусі ў 1863–1864 гг. Кожны павінен ведаць гісторыю. Ведаць гісторыю свайго народа — значыць атаясамліваць сябе з ім, усведамляць сябе яго часткай.

Літаратура

1. Восстание 1863–1864 годов на территории Беларуси: архивные документы и материалы о восстании // Архивы Беларуси. — Режим доступа: http://archives.gov.by.

2. *Мацвейчык, Д.* Паўстанне 1863–1864 гадоў у Беларусі: нарыс баявых дзеянняў / Д. Мацвейчык. — Мінск : Медысонт, 2013.

П.П. Передня
БГЭУ (Минск)
Научный руководитель ***И.И. Сацукевич***

КОЖЕВЕННОЕ ДЕЛО НА ТЕРРИТОРИИ БЕЛАРУСИ

Кожевенное дело — одно из древнейших ремесел, сохранившихся до наших дней. Умение качественно обработать кожу, сделать из нее